

**Školní vzdělávací program
Pro školní družinu**

1. 9. 2017

Hrou k poznání

1. Obsah

1.	Obsah.....	2
2.	Identifikační údaje.....	3
3.	Charakteristika školní družiny	4
4.	Cíle vzdělávání	4
5.	Délka a časový plán vzdělávání.....	4
6.	Formy vzdělávání	5
7.	Obsah vzdělávání.....	6
8.	Klíčové kompetence.....	7
9.	Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	8
10.	Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončování vzdělávání	8
11.	Materiální podmínky	9
12.	Personální podmínky	9
13.	Ekonomické podmínky.....	9
14.	Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví	9

2. Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu:

Školní vzdělávací program pro školní družinu

Motivační název programu:

Hrou k poznání

Název školy:

Základní škola a mateřská škola Kašava, okres Zlín, příspěvková organizace

Adresa školy a místo poskytovaného vzdělání:

Kašava 193, 763 19 Kašava

Ředitel školy: Mgr. Zdeněk Vlk

Kontakty:

Mobil +420 731 440 493

Email vlk.zdenek@zsamskasava.cz

Web skola.kasava.cz

Identifikační údaje školy:

IČ: 71003746

IZO: 102319430

REDIZO: 600114287

Zřizovatel:

Obec Kašava telefon +420 577 467 205

Kašava 41 mobil +420731 440 490

763 19 Kašava e-mail starosta@kasava.cz

IČ: 00284050 web www.kasava.cz

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2017

Číslo jednací: ZSKAS-145/2017

Podpis ředitele školy:

Razítko školy:

.....
Mgr. Zdeněk Vlk

3. Charakteristika školní družiny

Školní družina je součástí základní školy a mateřské školy Kašava, okres Zlín, příspěvkové organizace.

Školní družina poskytuje zájmové vzdělávání přihlášeným žákům. V této oblasti aktivně spolupracuje s komunitní školou Kašava, Základní uměleckou školou Morava a s dalšími místními spolky i jednotlivci, jejíž snahou je dětem nabídnout pestrou nabídku aktivit vedoucích k smysluplnému využití volného času.

4. Cíle vzdělávání

Školní družina navazuje svou činností na školní vzdělávací program pro základní vzdělávání. Nabízí žákům řadu zájmových aktivit a tudíž kvalitní a smysluplné využití volného času. Svými prostředky a metodami rozšiřuje poznatky, které žák získal ve škole. Mezi nejdůležitější cíle patří:

- Rozvoj osobnosti dítěte
- Smysluplné prožití volného času
- Získávání všeobecného vzdělávání nebo všeobecného a odborného vzdělání
- Získání a uplatňování znalostí o životním prostředí a jeho ochraně vycházející ze zásad trvale udržitelného rozvoje a o bezpečnosti a ochraně zdraví
- Usnadnění svým pojetím přechodu žáků z předškolního vzdělávání a rodinné péče do povinného, pravidelného a systematického vzdělávání
- Respektování a rozvíjení individuálních potřeb, možností a zájmů každého žáka
- Vedení žáků k všestranné a otevřené komunikaci
- Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- Vytvářet u žáků potřebu projevat pozitivní city a chování, jednání a prožívání životních situací (rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě)
- Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně zodpovědný
- Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám
- Připravit žáky k tomu, aby se projevovali jako svobodné a zodpovědné osobnosti, aby uplatňovali a naplňovali své povinnosti

5. Délka a časový plán vzdělávání

Vzdělávací program školní družiny je stanoven na dobu jednoho vzdělávacího cyklu pro žáky 1. Stupně základní školy. Tato doba je pro všechny formy zájmového vzdělávání stejná.

V rámci jednotlivých tematických celků využijí další krátkodobější plánování:

- Každodenní působení, vycházející z daného tématu s možností přizpůsobení dané Situaci
- Týdenní skladbu zaměstnání, která vede k řízené činnosti
- Týdenní, měsíční plány
- Příležitostné akce

Provoz školní družiny začíná příchodem žáků do prostor školní družiny, při skončení žáků po 4. vyučovací hodině začíná společným obědem ve školní jídelně. Konec provozu je přizpůsoben dle požadavků rodičů na začátku školního roku.

Podmínky příchodů a odchodů ze školní družiny, vyzvedávání dětí zákonnými zástupci a pověřenými osobami jsou uvedeny ve vnitřním řádu školní družiny.

6. Formy vzdělávání

Zájmové vzdělávání školní družiny se uskutečňuje těmito formami:

Pravidelné činnosti

Jsou dány týdenní skladbou zaměstnání. Patří sem zejména výtvarné a kreativní činnosti, sportovní aktivity, literární a hudební činnosti, besedy, vycházky, kreativní dílny, zájmové kroužky nabízené školní družinou, komunitní školou Kašava, ZUŠ Morava a jinými spolky a organizacemi.

Příležitostné akce

Jde především o akce, které svým rozsahem překračují rámec školní družiny, jsou zpravidla přístupné i veřejnosti. Například besídky, karnevaly, sportovní odpoledne, soutěže, aj.

Odpočinkové činnosti

Jsou činnosti klidové – poslechové, individuální hry, besedy, vycházky, společenské hry, hry na hřišti, v tělocvičně, v přírodě.

Spontánní aktivity

Zahrnují spontánní hry. Jsou přechodem mezi individuální a řízenou činností.

Individuální činnosti

Jedná se především o činnosti vedoucí k rozvoji nadání u žáků.

Hra

Je základním principem práce ve školní družině. Pomáhá upevňovat vztahy ve skupině, zapojit i méně přizpůsobivé děti. Dobře zvolená hra uvolní atmosféru, navodí příjemné prostředí. Zážitky ve hře kromě fyzického výkonu zahrnují i sebereflexi, reflexi sociálních vztahů, apod.

Příprava na vyučování

Využívá především didaktických her, her na procvičování a upevňování učiva. Může zahrnovat i tematické vycházky, testy, kvízy, soutěže.

7. Obsah vzdělávání

Obsah vzdělávacího programu pro školní družinu má pět oblastí.

Místo, kde žijeme

- Domov a škola – poznávání nejbližšího okolí, vycházky do okolí, orientace v terénu, výroba dárků pro členy rodiny, okruh rodiny a jejích členů, dopravní výchova – bezpečnost na cestě do školy a vycházkách. Návštěva významných míst v regionu, seznamování s lidovými zvyky. Vytváření kladného vztahu ke škole. Dopravní značky a předpisy.
- Naše vlast – Praha, hlavní město a její památky, ostatní významná města a místa ČR, besedy o státních svátcích a významných dnech, pojem vlastenectví.

Lidé kolem nás

- Osvojení vhodného chování a vystupování, soužití v rodině, kolektivu třídy, družiny, na ulici, základní komunikace mezi lidmi, lidé s různými poruchami, pomoc druhému, slušná mluva a základy společenského chování.
- Předcházení šikaně a patologicky negativním jevům.
- Charakterové vlastnosti.

Lidé a čas

- Budování správného režimu dne a jeho dodržování, učit žáky s časem nakládat a vážit si ho, využití volnočasových aktivit.
- Orientace v čase – znát roční období, umět je charakterizovat (rok, měsíc, týden). Vánoční a jiné zvyky a tradice.
- Lidé a minulost – jak se vše kolem nás mění, tradice, řemesla, moderní technika.

Rozmanitost přírody

- Životní prostředí – pravidla chování v přírodě, pozorování rozmanitosti živé i neživé přírody, pranostiky, třídění odpadu, úklid v okolí školy.
- Roční období – sledování změn v přírodě při vycházkách, pozorování a poznávání rostlin a zvířat, vyhledávání informací na PC a v encyklopediích. Sbírání a práce s rostlinným materiálem, jeho použití a zpracovávání, experimentování s barvami, vlastnosti sněhu a ledu.
- Příroda je naše tělocvična – míčové a pohybové hry, překonávání přírodních překážek, turistické vycházky, pobyt v lese.

Člověk a jeho zdraví

- Poznání sebe sama – poučení o zdraví, prevence nemocí, osobní hygiena, předcházení úrazů. První pomoc při drobných poraněních. Dodržování základních hygienických návyků, čistota oblečení a osobních věcí. Řešení krizových situací (setkání s neznámými lidmi, šikana).
- Pravidla silničního provozu – dodržování pravidel silničního provozu pro chodce a cyklisty. Důležitá telefonní čísla, přivolání pomoci.

- Zdravý jídelníček – sledování jídelníčku ve školní jídelně, pitný režim a dodržování pravidelného stravování, rozhovory o zdravém životním stylu, význam ovoce a zeleniny, správné uchovávání potravin.

8. Klíčové kompetence

Klíčové kompetence se prolínají všemi činnostmi zájmového vzdělávání. Jedná se o dlouhodobý proces, souhrn vědomostí, dovedností, schopností a postojů, které děti získávají v průběhu několikaleté docházky do školní družiny.

Kompetence k učení: učí se s chutí, práci dokončí, klade si otázky, hledá na ně odpověď, získané vědomosti dává do souvislosti, uplatňuje v praktických situacích a dalším učení.

Kompetence k řešení problému: všímá si dění okolo, snaží se řešit situace, při jejich řešení užívá logické, matematické, empirické postupy, chápe, že vyhýbání se řešení problému nevede k cíli.

Komunikativní kompetence: ovládá řeč, vyjadřuje sdělení, myšlenky, otázky, odpovědi vhodně formulovanými větami, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i s dospělými, kultivovaně.

Sociální a interpersonální kompetence: samostatně rozhoduje o svých činnostech, uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje ohleduplnost, citlivost, rozpozná nevhodné chování, nespravedlnost, agresivitu, šikanu, spolupracuje ve skupině, dokáže se prosadit i podřídit, přijmout kompromis, respektuje jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi.

Činnostní a občanské kompetence: učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, odpovědně přistupuje k úkolům a povinnostem, uvědomuje si svá práva i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí, dbá na své osobní zdraví i druhých.

Kompetence k trávení volného času: orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách i individuálních činnostech, dokáže odmítnout nevhodnou nabídku volného času.

9. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žáci zdravotně postižení a zdravotně znevýhodnění

- **Personální oblast:** dostatečné personální zajištění aktivit, využití dobrovolníků, pomoc ze strany rodičů, speciálních pedagogů, další vzdělávání pedagogů.
- **Technická oblast:** umístění tříd v přízemí umožňuje přístup do prostor školní družiny, pomoc při pobytu ve třídách.
- **Materiální oblast:** didaktické a kompenzační pomůcky, dostatek materiálů pro činnosti
- **Organizační oblast:** přizpůsobení aktivit tak, aby byly přístupné všem, pomoc žáků při skupinovém vzdělávání

Žáci sociálně znevýhodnění

- Využití didaktických her pro rozvoj a upevnění slovní zásoby
- Vhodné kolektivní hry, které umožní kontakt a bezprostřednost, pomohou odstranit sociální bariéry
- Při zájmových aktivitách podpořit zájem o jednotlivé oblasti, zapůjčením pomůcek a materiálu odstranit možné problémy dané sociálním postavením rodiny
- Nabídnout možnost doučování při přípravě na vyučování
- Úzce spolupracovat s třídními učiteli, výchovným poradcem, učiteli jazyků a zákonnými zástupci
- Vzájemně se seznámit s kulturními zvyklostmi a lidovými tradicemi českého prostředí v porovnání s kulturami jednotlivých etnik

Mimořádně nadaní žáci

- Vytvářet vhodná zaměstnání, zaměřená na rozvoj tvořivosti, spolupráce, vztahů, sociální a emocionální inteligence
- Umožnit zařazení účastníka do činností, určených pro vyšší věkové skupiny
- Využít spolupráce s učiteli, výchovným poradcem, školským poradenským zařízením

10. Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončování vzdělávání

- Činnost školní družiny je přednostně určena žákům 1. Stupně základní školy.
- O přijímání žáků do školní družiny rozhoduje ředitel školy.
- Žáci jsou přijímáni na základě písemných přihlášek s přesným a úplným uvedením daných údajů. Přihlášku vyplňuje zákonný zástupce žáka.
- Zájmové vzdělávání je ukončeno buď na základě písemné žádosti zákonného zástupce, nebo o něm rozhodne ředitel školy na základě písemného návrhu vychovatelky školní družiny z důvodu porušování vnitřního řádu ŠD nebo školního řádu školy.
- Podmínky přijímání uchazečů, podmínky průběhu a podmínky ukončení zájmového vzdělávání školní družiny řeší řád školní družiny.

11. Materiální podmínky

Činnost školní družiny probíhá ve dvou odděleních, které se nacházejí v přízemí školy (samostatná učebna a učebna 1. Třídy).

Ke své činnosti školní družina využívá také počítačovou učebnu, školní knihovnu, tělocvičnu, aulu, školní hřiště, zahradu mateřské školy, lesy a louky v blízkém okolí školy.

12. Personální podmínky

Chod školní družiny je zajištěn činností dvou vychovatelek, které si své odborné zaměření prohlubují v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v odborných kurzech, akreditovaných MŠMT, samostudiem a vzájemnou výměnou zkušeností s pedagogy základní a mateřské školy.

13. Ekonomické podmínky

Za služby poskytované školní družinou je vybírána úplata, jejíž výši stanoví ředitel školy na příslušný školní rok.

Tato úplata je hrazena v průběhu školního roku podle splátkového kalendáře, který určí ředitel školy a je stejný pro hotovostní i bezhotovostní platby. Hotovostní platby se hradí účetní školy.

Úplata může být prominuta na základě doložení potvrzení o přiznání sociálních dávek. O prominutí úplaty rozhoduje ředitel školy.

14. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci

Školní družina je součástí základní školy, proto obecné podmínky BOZP jsou uvedeny v organizačním řádu školy.

Specifické podmínky školní družiny pak podrobně řeší řád školní družiny.

Vychovatelka se pravidelně účastní školení BOZP. Během školního roku pak pravidelně vhodným způsobem seznamuje žáky s těmito podmínkami.

Při činnostech mimo prostory školní družiny vychovatelka respektuje stanovené řády odborných pracoven, učeben a venkovního areálu školy. Žáci jsou s těmito řády seznámeni.

Žáci jsou poučeni o pravidlech, bezpečnosti a chování při mimoškolních akcích.

Podmínky pro hygienické a bezpečné působení školní družiny

- Vhodná struktura režimu žáků školní družiny
- Přizpůsobení věkovým a individuálním potřebám

- Dostatek relaxace a aktivního pohybu daných režimem skladby a skladbou zaměstnání
- Vytváření zdravého prostředí užívaných prostorů ŠD podle platných norem
- Podpora vhodného stravovacího a pitného režimu
- Ochrana žáků před úrazy, program prevence
- Dostupnost prostředků první pomoci, kontakt na lékaře, praktické dovednosti vychovatelky při poskytování první pomoci

Psychosociální podmínky

- Zajištění klidného prostředí a příznivého sociálního klimatu (otevřenost a partnerství v komunikaci, úcta, tolerance, uznání, empatie, spolupráce a pomoc druhému)
- Respektování potřeby jedince a jeho osobních problémů, individuálních a věkových specifik
- Vycházení ze zájmu žáků a vedení k praktické zkušenosti
- Vytváření podmínek pro spoluúčast žáků na životě školy a školní družiny
- Ochrana před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy
- Včasné informování žáků a rodičů o činnosti školní družiny a jejím vnitřním životě

V Kašavě 1. 9. 2017